

**ORDE VAN DIENST
VOOR DE VIERINGEN IN DE STILLE WEEK
2025**

Witte donderdag	17 april	19.15 uur	pagina 2
Goede vrijdag	18 april	19.15 uur	pagina 10
Paaswake	19 april	20.30 uur	pagina 20

Witte donderdag 2025
Organist: Jaap Bouwman

THEMA: Ik ben in uw midden als Een die dient

verwelkoming door de dienstdoende ouderling

voorganger Onze hulp is in de naam van de Heer
allen die hemel en aarde gemaakt heeft

voorganger Het is een vreugde, God, om op deze avond
voor en met elkaar te doen wat uw
Gezondene ons heeft voorgedaan. Open
onze harten voor uw bevrijdend woord om
de vrede te erkennen die u in onze handen
legt:

allen Brood gebroken en wijn geschonken als
teken om te gedenken en te delen in deze
goede dagen en heel ons leven. Amen

zingen Psalm 81: 1, 4, 8

1 Ju-bel God ter eer, Hij is on-ze sterk-te!

Juich voor Is-raëls Heer, stem en te-gen-stem

springen op voor Hem die ons heil be-werk-te.

1 Dit is de dag die de Heer heeft
ge-maakt en ge - ge - ven.
Laat ons Hem lo - ven en dan-ken,
ver-heugd dat wij le - ven.
Diep in de nacht
heeft Hij ver - los-sing ge - bracht,
heeft Hij ons licht aan-ge - he - ven.

3. Nu zend uw Geest, als een vuur, als een stem in ons midden. Dat wij van harte elkander verstaan en beminnen en zo voortaan eren uw heilige Naam en u in waarheid aanbidden

zegen met gezongen amen

4. God heeft ons gezegd
nooit gehoorde dingen.
Heilig is 't en recht
nu en t' allen tijd
Hem die ons bevrijdt
vrolijk toe te zingen.

8. Ik ben Hij-die-is:
God wil Ik u wezen.
Uit de duisternis
van de slavernij
maakte Ik u vrij:
hebt gij nog te vrezen?

Gebod om de Geest

lezen Exodus 12: 15 - 20

zingen NLB 816: 1, 2, 3, 4

1 Dat wij ons-zelf ge-won-nen ge-ven
aan het be-vrij-den-de bestaan,
aan wat ons uit-daagt om te le-ven.
Dat wij de stil-le roep ver-staan.

2. Dat wij versteende zekerheden
verlaten om op weg te gaan.
Dat niet de greep van het verleden
ons achterhaalt en stil doet staan.

3. Omdat de huizen die wij bouwden
geen onderkomen kunnen zijn.

Omdat het bloedeloos vertrouwde
ons achterdochtig maakt en klein.

4. Dat wat wij hebben ons niet gijzelt,
dat wij van elke dwang bevrijd
naar onbekende plaatsen reizen.
Dat Gij ons onderkomen zijt.

tekst

lezen Filippenzen 2: 5 - 10

zingen GvL 441: 2, 3

t. Huub Oosterhuis; m. Wilt heden nu treden

2. Hoe had-den wij on-ze be-stem ming ver-no-men,
was Je-zus de weg niet ten einde ge-gaan.
Wie zou-den wij zijn, als Hij niet was ge-ko-men
om in zijn li-chaamon-ze dood te door-staan.

3. Hoe zouden wij ooit voor elkaar kunnen leven,
had Hij ons de liefde niet voorgeleefd,
die tot de dood zich prijs heeft willen geven,
die, Zoon van God, ons aller slaaf is geweest.

Ritueelmoment

het bekken op tafel wordt gevuld met water

nodiging

we wensen elkaar de vrede van Christus

tafelgebed

instellingswoorden

onze Vader – gezamenlijk

Onze Vader in de hemel,
laat uw naam geheiligd worden,
laat uw koninkrijk komen,
laat uw wil gedaan worden
op aarde zoals in de hemel.
Geef ons vandaag het brood
dat wij nodig hebben.
Vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij vergeven
wie ons iets schuldig is.
En breng ons niet in beproeving,
maar red ons van het kwaad.
Want aan U behoort het koningschap,
de macht en de majesteit,
in eeuwigheid. Amen.

delen van brood en wijn

slotlied NLB 632: 1, 3

voorbeden

DE TAFEL

geloofsbelijdenis In verbondenheid met allen die de geloofsweg hebben gezocht vragen wij elkaar: (staande)

Vg Ik-zal-er-zijn is onze God, God over de goden,
Schepper van hemel en aarde,
die ons de aarde heeft toevertrouwd;
Vader van zijn volk onderweg,
Moeder van alle levenden. Gelooft u dat?

Allen **Dat geloof ik**

Vg Zijn vrede-rijk is nabij gekomen
In Jezus van Nazareth, de gezalfde
Hij roept ons hem te volgen. Gelooft u dat?

Allen **Dat geloof ik**

Vg De Geest is het die levend maakt,
Die ons leidt in de waarheid
Ons lokt met het visioen
Van een wereld waar het menselijk toegaat
Die mét ons gaat naar de toekomst. Gelooft u dat?

Allen **Dat geloof ik**

Vg Wilt u zich verzetten tegen alle machten van
ondergang die als goden over ons willen heersen?
Wilt u ieder slavenjuk afwerpen
en leven in de vrijheid van Gods kinderen?

allen **Ja, dat wil ik**

zingen GvL 441: 4

4. Gij eerste der mensen, die weerloos en eenzaam,
als graan in de aarde gestorven zijt,
Gij wordt ons brood, maak ons met U gemeenzaam,
van harte maak tot wederdienst ons bereid.

lezen Lukas 22: 14 -16

zingen NLB 395

1 Op de a-vond, toen de uit-tocht
uit E-gyp-te werd ge-vierd,
en de mat-se werd ge-bro-ken
en de wijn werd in-ge-schon-ken,
toen heeft Je-zus aan zijn men-sen
een ge-heim ge - leerd:

refrein:

Wij gaan rond met het brood,
 wij gaan rond met de wijn,
 want ie-der-een mag le-ven
 en vro - lijk zijn.

Wij gaan rond met het brood,
 wij gaan rond met de wijn,
 want ie-der-een mag le-ven
 en vro - lijk zijn.

2. Op die avond van het paasfeest heeft hijzelf ons uitgelegd,
 dat het brood ons werd gegeven als een teken van zijn leven,
 dat hij uitdeelt aan zijn mensen, dat heeft hij gezegd.

Refrein

1 Licht dat ons aan-stoot in de mor-gen,
 voor-tij-dig licht waar-in wij staan
 koud, één voor één, en on - ge - bor - gen,
 licht o - ver - dek mij, vuur mij aan.

Dat ik niet uit-val, dat wij al - len
 zo zwaar en droe - vig als wij zijn
 niet uit el - kaars ge - na - de val - len
 en doel-loos en on-vind-baar zijn.

3. Alles zal zwichten en verwaaien
 wat op het licht niet is geijkt.
 Taal zal alleen verwoesting zaaien
 en van ons doen geen daad beklijft.
 Veelstemmig licht, om aan te horen
 zolang ons hart nog slagen geeft.
 Liefst der mensen, eerstgeboren,
 licht, laatste woord van Hem die leeft.

dat de steen voor het graf was weggerold, en toen ze naar binnen gingen, vonden ze het lichaam van de Heer Jezus niet. Ze wisten zich geen raad. Plotseling stonden er twee mannen in stralende gewaden bij hen. Ze werden door schrik bevangen en bogen het hoofd. De mannen zeiden tegen hen: 'Waarom zoeken jullie de levende bij de doden? Hij is niet hier, Hij is uit de dood opgewekt. Herinner je wat Hij jullie gezegd heeft toen Hij nog in Galilea was: de Mensenzoon moest worden uitgeleverd aan zondaars en moest gekruisigd worden en op de derde dag opstaan.' Toen herinnerden ze zich zijn woorden.

zingen NLB 601: 1, 2

3. Op die avond, toen de beker werd gezegend door de Heer,
zei hij: wat jullie misdeden, dat is nu voorgoed verleden,
je mag leven van vergeving, nu en telkens weer.

Refrein

Voorbeden, afgesloten met

zingen NLB 568 A – Ubi caritas

nodiging

we wensen elkaar de vrede van Christus

tafelgebed

lezen Lukas 22: 17 - 20

Hij nam een beker, sprak het dankgebed uit en zei: 'Neem deze beker en geef hem aan elkaar door. Want Ik zeg jullie: vanaf nu zal Ik niet meer drinken van de vrucht van de wijnstok tot het koninkrijk van God gekomen is.' En Hij nam een brood, sprak het dankgebed uit, brak het brood, deelde het uit en zei: 'Dit is mijn lichaam, dat voor jullie gegeven wordt. Doe dit, telkens opnieuw, om Mij te gedenken.' Zo nam Hij na de maaltijd ook de beker, en zei:

'Deze beker, die voor jullie wordt uitgegoten, is het nieuwe verbond, dat door mijn bloed gesloten wordt.

Onze Vader – *gezamenlijk*

Onze Vader in de hemel,
laat uw naam geheiligd worden,
laat uw koninkrijk komen,
laat uw wil gedaan worden
op aarde zoals in de hemel.
Geef ons vandaag het brood
dat wij nodig hebben.
Vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij vergeven
wie ons iets schuldig is.
En breng ons niet in beproeving,
maar red ons van het kwaad.
Want aan U behoort het koningschap,
de macht en de majesteit,
in eeuwigheid. Amen.

delen van matzes en wijn

dankgebed *allen*

God boven alle machten, gij hebt ons gevoed met uw gaven:

Brood uit de hemel, de wijn van het koninkrijk.

Wij bidden U: blijf aanwezig in ons midden,

Verlaat ons niet in de nacht die komt,

Verlaat ons niet in welke beproeving dan ook.

lezen Lukas 22: 21 - 27

Maar weet wel dat degene die Mij zal uitleveren samen met Mij aan deze tafel aanligt. Want de Mensenzoon moet

3 Ik heb mijn hoop ge - ves - tigd
op God de Heer die hoort.
Mijn hart, hoe-zeer on - rus - tig,
wacht zijn ver - los - send woord.
Nog meer dan in de nach - ten
wach-ters het mor-gen-licht,
blijf ik, o Heer, ver-wach - ten
uw lich-tend aan - ge - zicht.

PAASEVANGELIE

lezen Lukas 24: 1 - 8

Maar op de eerste dag van de week gingen ze bij het ochtendgloren naar het graf met de geurige olie die ze bereid hadden. Bij het graf aangekomen zagen ze echter

Uit het rijk van de dood schreeuwde ik om hulp –
 U hoorde mijn stem!
 U slingerde mij de diepte in, naar het hart van de zee.
 Kolkend water heeft mij omgeven,
 zwaar sloegen uw golven over mij heen.
 Ik dacht: Verstoten ben ik, verbannen uit uw ogen.
 Maar eens zal ik weer uw heilige tempel aanschouwen.
 Het water sneed mij de adem af.
 Muren van water hebben mij omgeven,
 met wier is mijn hoofd omwonden.
 Ik zonk naar de bodem, waar de bergen oprijzen,
 naar het rijk dat zijn grendels voorgoed achter mij sloot.
 Maar U trok mij levend uit de dood omhoog,
 o HEER, mijn God!
 Toen mijn levensadem mij verliet,
 riep ik U aan, HEER,
 en mijn gebed kwam tot U in uw heilige tempel.
 Zij die armzalige goden vereren,
 verlaten U, trouwe God,
 maar ik zal mijn stem in dank verheffen
 en U offers brengen;
 mijn geloften los ik in.
 Het is de HEER die redt!'

zingen NLB 130: 3

heengaan zoals het voor Hem bepaald is, maar wee de mens die Hem zal uitleveren.' Ze vroegen zich onder elkaar af wie van hen zo iets zou kunnen doen.

Toen ontstond er onder hen onenigheid over de vraag wie van hen de belangrijkste was. Jezus zei tegen hen: 'Vorsten oefenen heerschappij uit over de aan hen onderworpen volken, en wie macht heeft laat zich weldoener noemen. Laat dat bij jullie niet zo zijn! De belangrijkste van jullie moet de minste worden en de leider de dienaar. Want wie is belangrijker: degene die aanligt om te eten of degene die bedient? Is het niet degene die aanligt? Maar Ik ben in jullie midden als iemand die dient.

uitleidende tekst

zingen Blijf bij mij (Taizé)

Blijf bij mij en waak

Lento *p* *f*
 Blijf bij mij en waakt nu met mij, wa-kend en
p
 bid- dend, wa- kend en bid- dend.

Attributen worden de kerkzaal uitgedragen, terwijl we zingen op weg naar Goede Vrijdag.

In stilte verlaten wij de kerk.

Wilt u dit liturgieboekje achterlaten in de kerkzaal.

Goede Vrijdag 2025
Organist: Arie Boers

THEMA: stem en stilte

In stilte komen wij samen.

zingen Blijf bij mij (Taizé)

Blijf bij mij en waak

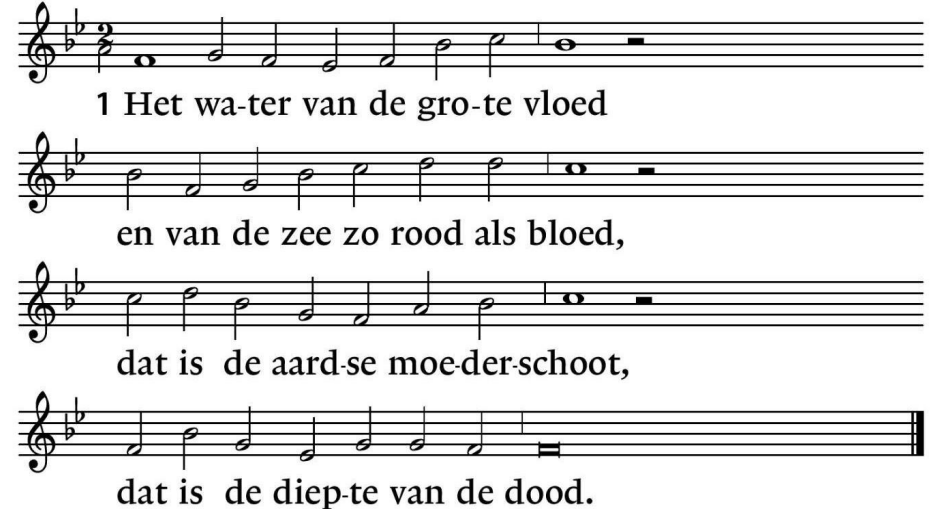
lezen Exodus 12: 21 - 25

Toen riep Mozes de oudsten van Israël bij elkaar. 'Elke familie moet een lam of een bokje kiezen,' zei hij, 'en dat moet worden geslacht als pesachoffer. Laat ieder daarna een bosje majoraan nemen, dat in de schaal met bloed dopen en het bloed aan de bovendorpel en aan de beide deurposten strijken. Ga dan tot de morgen de deur niet uit, want de HEER zal door Egypte heen gaan om het te straffen. Maar ziet Hij bij een deur bloed aan de bovendorpel en aan de posten, dan zal Hij die deur voorbijgaan, Hij zal de doodsengel geen toestemming geven om uw huizen binnen te gaan en u te treffen. Dit voorschrift blijft voor u en uw kinderen voor altijd van kracht.

zee gaan, over droog land; rechts en links van hen rees het water op als een muur.

ritueel van het vullen van het doopvont

zingen NLB 350: 1, 3, 5

3. Tot ondergang zijn wij gedoemd,
als God ons niet bij name noemt,
maar God-zij-dank, Hij doet ons gaan
door 't water van de doodsjordaan.

5. Met Noach en zijn regenboog,
Mozes die uit Egypte toog
En Jona uit het hart der zee,
bidt heel uw kerk aanbiddend mee.

lezen Jona 2: 3- 10

'In mijn nood riep ik de HEER aan
en Hij antwoordde mij.

1 God heeft het eer - ste woord.
 Hij heeft in den be - gin - ne
 het licht doen o - ver - win - nen,
 Hij spreekt nog al - tijd voort.

4. God staat aan het begin
 en Hij komt aan het einde.
 Zijn woord is van het zijnde,
 oorsprong en doel en zin.

lezen Exodus 14: 19 – 22

De engel van God, die steeds voor het leger van de Israëlieten uit was gegaan, stelde zich nu achter hen op. Ook de wolkkolom, die eerst voor hen uit ging, stelde zich achter hen op, zodat hij tussen het leger van de Egyptenaren en dat van de Israëlieten kwam te staan. Aan de ene kant bracht de wolk duisternis, aan de andere kant verlichtte de vuurzuil de nacht. Die hele nacht konden de legers niet bij elkaar komen. Toen hield Mozes zijn arm boven de zee, en de HEER liet de zee terugwijken door gedurende de hele nacht een krachtige oostenwind te laten waaien. Hij veranderde de zee in droog land. Het water spleet, en zo konden de Israëlieten dwars door de

zingen Psalm 22: 4

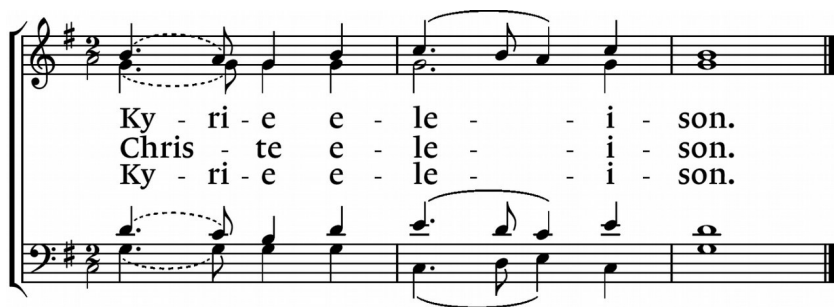

4 Gij die mijn o-gen 't le-vens-licht ont-sloot,
 mij hebt ge-roe-pen uit de moe-der-schoot,
 mij aan mijn moe-ders borst een rust-plaats bood,
 voor kwaad be-vei-ligd,
 Gij hebt mij U ten ei-gen-dom ge-hei-ligd.
 Gij, die al-leen mijn God zijt en mijn Va-der,
 blijf mij niet ver, want nu het on-heil na-dert
 helpt mij niet één.

gebed van de Goede Vrijdag

We ontsteken de waxinelichtjes in de kruisvorm
we zingen ondertussen NLB 301a

De organist speelt na elke 3 regels een kort tussenspel

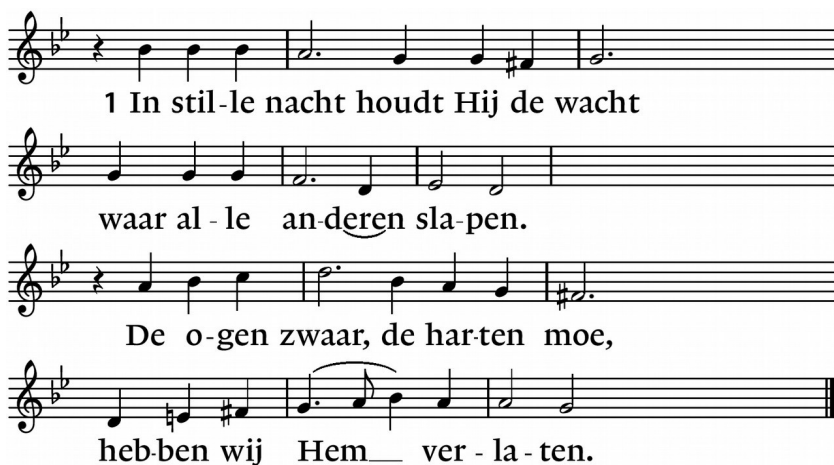

Ky - ri - e e - le - i - son.
 Chris - te e - le - i - son.
 Ky - ri - e e - le - i - son.

lezen Lukas 22: 39 - 41

Hij vertrok en ging volgens zijn gewoonte naar de Olijfberg. De leerlingen volgden Hem. Toen Hij daar was aangekomen, zei Hij tegen hen: 'Bid dat jullie niet in beproeving komen.' En Hij liep bij hen weg, tot ongeveer een steenworp ver, en knielde daarna neer om te bidden.

zingen NLB 571: 1, 2

1 In stil-le nacht houdt Hij de wacht
 waar al - le an-deren sla-pen.
 De o-gen zwaar, de har-ten moe,
 hebben wij Hem ver - la - ten.

We zetten onze kaarsen in de zandbakken en gaan dan zitten.

Ondertussen zingen we een aantal keren

(stem) (allen)

Licht van Chris - tus! Heer, wij dan - ken U.

VOLGENS DE SCHRIFTEN

voorganger De Heer zij met u
 allen ook met u zij de Heer!

lezen Genesis 1: 1 - 5

In het begin schiep God de hemel en de aarde. De aarde was woest en doods, duisternis lag over de oervloed, en over het water zweefde Gods geest.

God zei: 'Laat er licht zijn,' en er was licht. God zag dat het licht goed was, en Hij scheidde het licht van de duisternis; het licht noemde Hij dag, de duisternis noemde Hij nacht. Het werd avond en het werd morgen. De eerste dag.

zingen NLB 513: 1 en 4

Paaswake 2025
Organist: Arjen van Drunen

THEMA: uit de diepten

*We komen in stilte bij elkaar, de kerk is schaars verlicht.
We wachten en waken en bidden in deze nacht*

Stilte

Stem 1 Wachters op de morgen, hoe ver is de nacht?
Stem 2 Ontwaak, wie nog slaapt, ontwaak en sta op!

Stem 1 Wachters op de morgen, hoe ver is de nacht?
Stem 2 Ontwaak wie nog slaapt, ontwaak en sta op.
Het licht is opgegaan!

Stem 1 Wachters op de morgen, waar blijft het licht?
Stem 2 Ontwaak, wie nog slaapt, ontwaak en sta op!

Stem 1 Christus is ons licht
Stem 2 Christus is ons licht
Stem 3 Christus is ons licht!

Stem 1, 2, 3 Ontwaak en sta op
Want zijn licht straalt over ons uit

De Paaskaars wordt aangestoken bij de stiltehoek. Aan de eerste mensen wordt het licht gegeven, daarna geven we elkaar het licht door, terwijl de Paaskaars naar de standaard wordt gedragen in de orgelhoek.

2. Waarom blijft niet het laatste lied
in onze harten hangen?
De lofzang klonk, maar is verstomd.
De dood houdt ons omvangen.

lezen Lukas 22: 54 - 62

Ze grepen Hem vast en voerden Hem weg, en brachten Hem naar het huis van de hogepriester. Petrus volgde hen op een afstand. Ze staken een vuur aan midden op de binnenplaats en gingen eromheen zitten; Petrus voegde zich bij hen. Een dienstmeisje zag hem bij het vuur zitten, keek hem strak aan en zei: 'Die man hoorde er ook bij!' Maar hij ontkende het: 'Mens, ik ken Hem niet eens!' Even later merkte een ander hem op en zei: 'Jij bent ook een van hen!' Maar Petrus zei: 'Welnee man, helemaal niet.' En ongeveer een uur later zei nog iemand met grote stelligheid: 'Zeker, die man was ook in zijn gezelschap, hij komt immers ook uit Galilea.' Maar Petrus zei: 'Ik weet niet waar je het over hebt.' En op datzelfde moment, terwijl hij nog sprak, kraaide er een haan. De Heer draaide zich om en keek Petrus aan, en toen herinnerde Petrus zich de woorden van de Heer: 'Nog voor vannacht de haan gekraaid heeft zul je Mij driemaal verloochenen.' Hij ging naar buiten en hilde bitter.

zingen NLB 944: 1, 2

1 O Heer, verberg u niet voor mij,
wan-neer ik mij verberg voor U.
Gij weet het, ik ben bang voor U,
ont-wijk U en ver-lang naar U.
O ga niet aan mijn hart voor-bij.

2. En wees niet toornig over mij,
wanneer ik U geen liefde bied.
Ik noem U, maar ik ken U niet,
ik buig mij, maar ik ben het niet
en mijn gebed is tegen mij.

lezen Lukas 23: 13 - 25

Pilatus riep de hogepriesters en de leiders en het volk bij zich en zei tegen hen: 'U hebt die man voor mij gebracht als iemand die het volk van het rechte pad afbrengt, maar u weet dat ik Hem, toen ik Hem in uw bijzijn verhoorde, aan geen van de zaken waarvan u Hem beticht schuldig heb bevonden. En Herodes evenmin, hij heeft Hem immers naar ons teruggestuurd; Hij heeft niets gedaan waarop de doodstraf staat. Dus zal ik Hem vrijlaten, nadat ik Hem heb laten geselen.' Maar ze begonnen met zijn allen luidkeels te schreeuwen: 'Weg met Hem! Laat

refrein:

Ky-ri-e e-lei-son, wees met ons be-gaan,
doe ons weer ver-rij-zen uit de dood van-daan.

stilte

zingen NLB 598 (2x)

NL Als al-les duis-ter is,
ont-steek dan een lich-tend vuur
dat nooit meer dooft, vuur dat nooit meer dooft.
Als al-les duis-ter is,
ont-steek dan een lich-tend vuur
dat nooit meer dooft,
vuur dat nooit meer dooft.

In stilte verlaten wij de kerk.

Wilt u dit liturgieboekje achterlaten in de kerkzaal.

hem om het lichaam van Jezus. Nadat hij het lichaam van het kruis had gehaald, wikkelde hij het in linnen doeken en legde het in een rotsgraf dat nog nooit was gebruikt. Het was de voorbereidingsdag, de sabbat was bijna aangebroken. De vrouwen die met Jezus waren meegereisd uit Galilea, waren Josef gevolgd. Ze zagen het graf en zagen ook hoe Jezus' lichaam er werd neergelegd. Daarna gingen ze naar huis, waar ze geurige olie en balsem bereidden. Op sabbat namen ze de voorgeschreven rust in acht.

Gedicht Zo stil (in plaats van Beklag Gods)

Als iemand sterft
wordt het heel even
stil heel even
doodstil
als houdt
de schepping
haar adem in
even geen einde
geen begin
stilte naar
wat was
stilte naar
wat komt
als iemand sterft
wordt het heel even
stil heel even
doodstil

gebeden

na elke voorbede zingen wij samen: NLB 547 refrein

Barabbas vrij!' Deze laatste was gevangengezet wegens een oproer dat in de stad had plaatsgevonden en wegens moord. Pilatus praatte opnieuw op hen in omdat hij Jezus wilde vrijlaten. Maar ze schreeuwden het uit: 'Kruisig Hem, kruisig Hem!' Voor de derde maal zei hij tegen hen: 'Wat heeft die man dan misdaan? Ik heb niets gevonden waarvoor Hij de doodstraf verdient. Dus zal ik Hem vrijlaten, nadat ik Hem heb laten geselen.' Maar ze bleven luidkeels eisen dat Hij gekruisigd zou worden, en met hun geschreeuw wonnen ze het pleit: Pilatus besloot hun eis in te willigen. Hij liet de man gaan die wegens oproer en moord gevangen was gezet en om wiens vrijlating ze hadden gevraagd, en leverde Jezus over aan hun willekeur.

zingen NLB 587: 2, 3

2 Eén mens moet ster-ven om een volk te red-den.

Door uw ge-hoor-zaam lij-den kan ik ver-der,

warm ik mij aan uw lief-de die niet loo-chent.

O - pen mijn o - gen.

2. Eén mens moet sterven om een volk te redden.
Door uw gehoorzaam lijden kan ik verder,
warm ik mij aan uw liefde die niet loochent.
Open mijn ogen.

3. Hemelse koning, door God uitgekozen,
waarom staat U terecht als rechteloze?
U hebt geen schuld, de waarheid is geschonden.
U draagt mijn zonden.

lezen Lukas 23: 26 – 27, 33 – 38

Toen Jezus werd weggeleid, hielden de soldaten een zekere Simon van Cyrene aan, die net de stad binnenkwam. Ze legden het kruis op zijn rug en lieten hem het achter Jezus aan dragen. Een grote volksmenigte volgde Jezus, waaronder veel vrouwen die over Hem weeklaagden en zich op de borst sloegen. Aangekomen bij de plek die de Schedelplaats heet, kruisigden ze Hem, samen met de twee misdadigers, de een rechts van Hem, de ander links. Jezus zei: 'Vader, vergeef hun, want ze weten niet wat ze doen.' De soldaten verdeelden zijn kleren onder elkaar door erom te dobbelen. Het volk stond toe te kijken. De leiders hoonden Hem en zeiden: 'Anderen heeft Hij gered; laat Hij nu zichzelf redden als Hij de messias van God is, zijn uitverkorene!' Ook de soldaten dreven de spot met Hem, ze gingen voor Hem staan en boden Hem water met azijn aan, terwijl ze zeiden: 'Als Je de koning van de Joden bent, red jezelf dan!' Boven Hem was een opschrift aangebracht: 'Dit is de koning van de Joden'.

zingen NLB 587: 4

4. Hier is God zelf, ontdaan van alle glorie,
de mens die uit de hemel is geboren.
Ik ben de gesel die hem openhaalde,
ik laat hem vallen.

lezen Lukas 23: 45 - 47

Rond het middaguur werd het donker in het hele land doordat de zon verduisterde. De duisternis hield drie uur aan. Toen scheurde het voorhangsel van de tempel doormidden. En Jezus riep met luide stem: 'Vader, in uw handen leg Ik mijn geest.' Toen Hij dat gezegd had, blies Hij de laatste adem uit. De centurio zag wat er gebeurd was en loofde God met de woorden: 'Werkelijk, deze mens was een rechtvaardige!'

doven van de Paaskaars in stilte

muziek "Es ist vollbracht" uit de Johannespassion

lezen Lukas 23: 48 - 56

De mensen die voor het schouwspel samengekomen waren en de gebeurtenissen hadden gadegeslagen, keerden terug naar huis, terwijl ze zich van verdriet op de borst sloegen. Alle mensen die Jezus gekend hadden waren op een afstand blijven staan, ook de vrouwen die Hem vanuit Galilea gevolgd waren en alles hadden zien gebeuren.

Er was ook een man die Josef heette en afkomstig was uit de Joodse stad Arimatea. Hij was een raadsheer, een goed en rechtvaardig mens, die de komst van het koninkrijk van God verwachtte en niet had ingestemd met het besluit en de handelwijze van de raad. Hij ging naar Pilatus en vroeg